

**NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV**

**ÚZEMNÍ ODBORNÉ
PRACOVIŠTĚ
V JOSEFOVĚ**

Váš dopis čj. / ze dne / 1. 6. 2018
Naše čj.: NPÚ-362/44474/2018
Vyřizuje: Ing. Kubina
Spisový znak: 820.2.

Ing. Martin Uličný
TECHNICO Opava s.r.o.
martin.ulichny@technico.cz

Josefov 12. 6. 2018

KONZULTAČNÍ VYJÁDŘENÍ

odborné organizace státní památkové péče

vydané v souladu s ustanovením § 32 odst. 2 písm. f) zákona č.20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů,

ve věci **stavební úpravy na nemovitosti, objektu Gayerových kasáren, vč. přístavby, Opletalova 334/2, Hradec Králové na pozemku parc. č. st. 291/4, 1374/1, 1374/2 a 240/2 v katastrálním území Hradec Králové**, které leží na území městské památkové zóny (dále jen "MPZ") prohlášené vyhláškou Východočeského krajského národního výboru v Hradci Králové Vyhláškou O prohlášení památkových zón ve vybraných městech a obcích Východočeského kraje ze dne 17. října 1990 s účinností od 1. listopadu 1990 (dále jen "Vyhláška VČKNV"), současně leží na území ochranného pásma městské památkové rezervace (dále jen "OP MPR") v Hradci Králové vyhlášené rozhodnutím Okresního národního výboru Hradec Králové, Odboru kultury, č.j. 847 ze dne 08.12.1987 o určení ochranného pásma městské památkové rezervace v Hradci Králové (dále jen "Rozhodnutí ONV") a současně leží na území pro které Krajský úřad Královéhradeckého kraje, odbor regionálního rozvoje, grantů a dotací, oddělení kultury a památkové péče, vydal dne 30.09.2013 pod č.j. 18105/RR/2012 v souladu s ustanovením § 6a zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění, a § 171 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, opatření obecné povahy: Plán ochrany Městské památkové zóny Hradec Králové - část, s účinností od 21. října 2013 (dále jen "Plán ochrany").

Dne 1. 6. 2018 Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Josefově (dále jen „NPÚ, ÚOP v Josefově“) obdržel žádost o konzultační vyjádření k projektové dokumentaci „*Stavební úpravy objektu Gayerových kasáren vč. přístavby, Opletalova 334/2, Hradec Králové*“ ve stupni DPS, z dubna roku 2018, od Martina Uličného, TECHNICO Opava s.r.o., IČO 25849204, Hradecká č.p. 1576/51, Předměstí, 746 01 Opava 1.

Práce uvedené v žádosti:

Stavební úpravy podle dokumentace " Stavební úpravy objektu Gayerových kasáren vč. přístavby, Opletalova 334/2, Hradec Králové" ve stupni DPS, z dubna roku 2018, kterou vypracoval: TECHNICO Opava s.r.o., IČ: 25849204, Hradecká 1576/51, Předměstí, 746 01 Opava.

„Charakteristickým prvkem Gayerovy kasárny je klasicistní členitá fasáda horizontálně členěná římsami, bosovanými nárožími a orámováním oken s trojúhelníkovými frontony. Veškeré poškozené plochy i řada zdobných prvků profilovaných ve zdivu i v omítce budou obnoveny a provedeny v monochromatické barevnosti. Cílem rekonstrukce je obnova těchto prvků a přiblížení se původnímu stavu objektu. Dispoziční ani technické řešení nebude mít dopad na řešení střešních rovin. Stávající keramická drážková střešní krytina, bude nahrazena novou keramickou drážkovou střešní krytinou ve stejném provedení. Komíny budou zachovány. Dojde k vysekání jejich spár do hloubky 40 mm a následnému novému vyspárování. V případě špatného stavu nadstřešní části komínu bude rozebrána a nově vyzděna. Součástí stávajícího objektu je skleněný krček, který propojí stávající objekt s přístavbou. Je tvořen nosnou ocelovou konstrukcí, která je kotvená do stávajícího objektu. Tyto ocelové nosníky nesou zasklení. Na střechu nebudou vyvedena žádná technologická zařízení. Při rekonstrukci budou zachovány proporce špaletových oken.

Hmotu přístavby tvoří kvádr, před který předstupují sloupy vytvářející kryté podloubí při vstupu do objektu. Tyto sloupy mají obdélníkový průřez o rozměrech 400 x 300 mm a svírají po dvou pět podpor ve tvaru A. Objekt je dvoupodlažní s plochou střechou. Nosnou konstrukci tvoří železobetonový skelet, doplněný o průvlaky. Pro vertikální spojení podlaží je navrženo jednoduché interiérové ocelové schodiště s kamennými stupni a ocelovým zábradlím v centrální části přístavby a osobní výtah, nacházející se v centrálním prostoru stávajícího objektu.

Fasáda objektu je navržena jako samonosný prosklený plášť s vertikálním rastrováním, horizontálně děleným v místě patra přístavby. Předstupující sloupy spolu s atikou budou vytvořeny z pohledového probarveného železobetonu antracitové barvy.“ (Souhrnná technická zpráva, str. 7-8)

Vymezení dotčených kulturně historických (památkových) hodnot:

Předmětem památkové péče v památkové zóně Hradec Králové jsou historický půdorys a jemu odpovídající prostorová a hmotová skladba, městské interiéry včetně povrchu komunikací, plochy zvýšené ochrany, ostatní chráněné plochy a podzemní prostory, hlavní městské dominanty v dálkových i blízkých pohledech, nemovitě kulturní památky, ostatní objekty, soubory a prostory, dotvářející prostředí zóny a veřejná zeleň. Dle Vyhlášky o prohlášení památkových zón ve vybraných městech a obcích Východočeského kraje jsou stanoveny

„Podmínky pro stavební a další činnosti:

a) při pořizování územně plánovací dokumentace musí být vymezena vhodná základní funkce památkové zóny v prostorovém a funkčním uspořádání města a obce. V památkové zóně je nutno respektovat a zhodnocovat urbanistickou skladbu podle jednotlivých území, vyznačených v plánu zóny,

b) využití jednotlivých částí památkové zóny, prostorů, souborů a objektů i ploch v památkové zóně musí být v souladu s jejich kulturní hodnotou, kapacitními i technickými možnostmi,

c) veškeré úpravy prostorů, ploch, zeleně, kulturních památek a jejich souborů musí směřovat k jejich funkčnímu, technickému, estetickému, kulturnímu a společenskému zhodnocení s ohledem na charakter jednotlivých částí památkové zóny,

d) při nové výstavbě musí být brán zřetel na charakter a měřítko zástavby a prostorové uspořádání památkové zóny. Míra nezbytné dostavby a přestavby musí být přiměřená památkovému významu jednotlivých částí památkové zóny,....“

Území s předpokládanou výstavbou přístavby se dále nachází v Ochranném pásmu MPR Hradec Králové, kde jsou stanoveny:

„B. Podmínky ochrany

1. Při pořizování územně plánovací, přípravné a projektové dokumentace, při provádění staveb a stavebních úprav, zásazích do terénních útvarů a městské zeleně je nutno dbát, aby nebyla

změnami půdorysné, hmotové a výškové konfigurace zástavby a přírodních prvků v území ochranného pásma oslabena nebo porušena urbanistická struktura prostředí pásma, jeho architektonický ráz a panorama městské památkové rezervace.

2. Při všech přestavbách, nové výstavbě a dalších úpravách a změnách v památkovém ochranném pásmu budou respektovány architektonicko-urbanistické vztahy tohoto území k městské památkové rezervaci. Architektonické řešení novostaveb bude navazovat na charakter dochovaného prostředí a dotvářet jej přiměřenými prostředky soudobé architektonické tvorby.

3. Působení všech případných nově navrhovaných souborů a výškových objektů, které se pohledově uplatňují ve vztahu k městské památkové rezervaci, bude podřízeno požadavku ochrany jejího panoramatu. Výtvarný obraz historického jádra bude chráněn zvláště ve vybraných dálkových pohledech v souladu se zpracovanou studií“....

Uzavřený areál Gayerových kasáren kopírující původní ravelin (barokní pevnost) sestává z většiny kasárenských a v menší míře novodobých objektů. Dva kasárenské objekty – západní a východní kasemat, tvoří areál původního kavalíru 33 a jsou prohlášeny kulturními památkami (rejstř. č. 30097/6-576). Dalšími objekty jsou budova fortny, nyní tržnice a dvě hlavní monumentální kasárenské budovy směřované fasádami do ulice Opletalovy, Šimkovy a Divišovy. Budovu na východní straně do Opletalovy ulice využívá Muzeum východních Čech jako odborná pracoviště a depozitáře. Budova na západní straně je bez využití. Fasády obou hlavních budov jsou již několik let v havarijním stavu. Dále zde jsou dva klasicistní vilové objekty s průčelím do ČSA, čp. 332 a čp. 335. Prostor u čp. 335 je doplněn souborem moderních barevných plastik autorky Alexandry Kolářkové. Oplocení kasáren je původní, sestavené z litinových tyčí na podezdívce. V podzemí se nacházejí zbytky pevnosti, relikt boku bastionu a kurtiny.

Dopad prací uvedených v žádosti na dotčené kulturně historické (památkové) hodnoty:

Posuzované práce se zásadně dotýkají urbanistické struktury sídla, architektonických hodnot území a archeologického dědictví. Záměr počítá s výstavbou nového objektu v areálu historických objektů a podstatným způsobem zasahuje pod úroveň stávajícího terénu. Výstavba bude působit svým umístěním i užitými materiály. Kolem budovy je dále počítáno s terénními úpravami i úpravou veřejného prostoru. Počítá se s obnovou fasády historické budovy, výplní stavebních otvorů a výměnou střešní krytiny.

Závěrečné konstatování:

Z hlediska zájmů státní památkové péče NPÚ, ÚOP v Josefově dospěl k závěru, že nebyly zapracovány všechny body závazného stanoviska odboru památkové péče ze dne 23. 1. 2018 pod čj. MMHK/015922/2018 PP/Fal. V závazném stanovisku byly uvedeny tyto podmínky:

„1. V navazující dokumentaci bude blíže specifikováno řešení přilehlých všech zpevněných ploch (další stupeň projektové dokumentace bude obsahovat výkres, resp. výkresy materiálového řešení zpevněných ploch z kamenné dlažby ve větší podrobnosti (1:20, 1:10, 1:5), které doloží jejich provedení a případně jejich návaznost na zpevněné plochy v sousedící části areálu, které nejsou součástí posuzované dokumentace) a současně na rampu při západní straně objektu bude navržena kamenná dlažba.

2. Navazující dokumentace pro provádění stavby bude v průběhu projekčních prací konzultována s NPÚ, ÚOP v Josefově. Navazující dokumentace zohledňující podmínky tohoto závazného stanoviska bude předložena k vydání nového závazného stanoviska orgánu státní památkové péče.

3. Relikt bastionu bude po provedeném záchranném archeologickém výzkumu a dokumentaci

ponechán na původním místě, a to v celém dochovaném plošném i výškovém rozsahu. Stavební konstrukce, které budou obklopovat zdivo bastionu, musí respektovat jeho linie a musí být založeny mimo něj.

4. Při vedení technické infrastruktury a výkopu pro retenční nádrž nesmí dojít k narušení reliktu bastionu. Případně odkrytý relikt boku bastionu, nároží a kurtiny bude po provedené dokumentaci ponechán na původním místě a zajištěn proti poškození stavebními pracemi.

5. Výplně okenních otvorů mezi místnostmi 1.27, 1.20 a prostorem přístavby (P.1.06, P.1.03 a P.1.07) v 1.NP a dále mezi místnostmi 01.35, 01.36, 01.27 a prostorem přístavby (P.01.05, P.01.03 a P.01.07) v 1.PP budou zachovány v replikách, případně kopiích a jejich požární odolnost bude řešena z interiéru místností 1.27, 1.20 v 1.NP a dále z interiéru místnostmi 01.35, 01.36, 01.27 v 1.PP a to bez vlivu na vzhled z prostoru přístavby, pokud nebudou zachovány v originále. Tyto výplně okenních otvorů orientované do přístavby budou v jednotném provedení jako zbývající obdobné výplně na fasádách objektu. Obdobně budou řešeny stávající vstupní dveře mezi místností 01.32 a prostorem P.01.03 (zakreslené jako součást výkresu 1.PP), pokud nebudou zachovány v originále.

6. Prostupy střechou stávajícího objektu budou svedeny do nevyužívaných větracích nebo komínových průduchů (např. větrací hlavice kanalizace), tj. na střeších a fasádách nebudou umísťována technologická zařízení.

7. Další navazující dokumentace bude obsahovat výkresy ve větší podrobnosti (1:20, 1:10, 1:5), které doloží provedení vyměňovaných součástí na vnějším plášti stávající stavby č.p. 334 (např. výplně otvorů a pod.) a nově navrhovaných součástí na vnějším plášti stávající stavby č.p. 334 (např. výplně otvorů a pod.) a dále v dokumentaci pro stavební povolení neřešené součásti na vnějším plášti stávající stavby přístavby č.p. 334 (např. zábradlí, obvodový plášť a pod.).“

- **K podmínce číslo 1** je nutné konstatovat, že nebyla zcela naplněna. Pro potřeby dohledu památkové péče na hodnotné území památkové zóny je nutná znalost skladby konstrukcí zpevněných ploch, kladečský plán a barevnost materiálu. Zde je známa pouze skladba konstrukcí. Jak bude žulová dlažba vyskládána a jestli bude tvořit nějaký vzor, to v technické zprávě D.1.4.10.2.a. ani ve výkresu D.1.4.10.2.b.01. není uvedeno. V projektové dokumentaci je dále odkazováno na hmatové úpravy povrchů. Z výkresu není jasné, kde budou aplikovány a v jakém rozsahu, byť má být návrh zpracován dle Metodiky k vyhlášce č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb. Znázornění povrchů v Situačním výkresu D.1.4.10.2.b.01. je pouze schématické a neodpovídá stupni projektové dokumentace. Bez zpracovaného spárořezu a návrhu barevnosti se k tomuto nelze řádně vyjádřit. Žádáme o doplnění.
- **Podmínka číslo 2** je naplňována touto žádostí, **o závazné stanovisko je dále nutné požádat odbor památkové péče MM HK.**
- **Podmínky k archeologii č. 3 a 4. jsou nadále platné a požadujeme jejich respektování.** Z výsledku archeologické sondáže je patrné, že bastionová zeď je zachovalá. NPÚ, ÚOP v Josefově i nadále trvá na tom, že nelze akceptovat jakýkoliv zásah do hmoty bastionu. Bastionovou zeď je proto nutné zabezpečit proti poškození stavebními (zejména zakládacími) pracemi a proti zatížení stavebními konstrukcemi.
- **Podmínka č. 5 souvisí s podmínkou číslo 7, ani jedna prakticky není naplněna.** Projektová dokumentace totiž neobsahuje řádně zpracované detaily, ať už se jedná o profilaci oken nebo fasády. Opět se jedná pouze o schématické znázornění oken a dveří bez potřebných detailů. Dle technické zprávy D.1.1.a. dále není jasné, v jakém rozsahu budou okna repasována a v jakém měněny za kopie. Rozsah neurčuje ani výkresová dokumentace. Počty oken jsou uvedeny v dokumentaci D.1.1.c.02., ale není patrné, jestli se jedná pouze o vnitřní okna, vnitřní i vnější, kopie nebo včetně repasí. K oknům je dále nutné sdělit, že navrhovaná klička do

interiéru je zcela nevhodnou ve vztahu k historickému objektu a užitým oknům. Zde upřednostňujeme kliky navržené pro vnější křídla. Kování i kliky by měly být voleny obdobně ke stávajícím.

Obnova fasády má svůj samostatný výkres, kde je zanesen rozsah poškození. Chybí zde však detaily jednotlivých prvků. Detaily fasády, plastické výzdoby a výplně otvorů mají i dle výkresů pohledů být řešeny v prováděcí dokumentaci.

Bez zpracovaných detailů se k tomuto nelze řádně vyjádřit. Žádáme o doplnění.

- **Podmínka č. 6 byla zpracována.**

K předloženému návrhu je dále z pohledu památkové péče zcela žádoucí zpracovat **požadavek na přístup k obnově fasády restaurátorským způsobem**. Na obnově fasády se mají podílet pouze osoby provádějící restaurátorské práce na základě platného povolení Ministerstva kultury ČR (MKČR) dle ust. § 14 b, odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, k restaurování v oboru dle třídníku specializací přílohy č. 1 zákona o státní památkové péči, a to pro restaurování:

- a. Restaurování fasád a omítek, restaurování uměleckořemeslných děl nefigurálních z umělých mramorů, štuky, sádky a umělého kamene
- b. Restaurování kovových prvků uměleckořemeslná díla ze skla, keramiky a porcelánu, drahých kovů, z obecných kovů, z textilu, z papíru a pergamenu, z přírodních materiálů
- c. Restaurování dřevěných prvků a stavebních konstrukcí nepolychromovaná nefigurální uměleckořemeslná díla z kamene, dřeva, štuky, umělého kamene, sádky.

Upozornění:

Posuzované práce budou prováděny v „území s archeologickými nálezy“, stavebník je tedy dle § 22 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, povinen ještě v době přípravy stavby oznámit svůj záměr Archeologickému ústavu AV ČR a umožnit jemu nebo oprávněné organizaci provést na dotčeném území záchranný archeologický výzkum.

S ohledem na archeologický potenciál stavbou dotčeného území NPÚ, ÚOP v Josefově doporučuje bez zbytečného odkladu předloženou projektovou dokumentaci konzultovat se subjektem, který bude provádět záchranný archeologický výzkum a projednat s ním způsob jeho provedení v návaznosti na plánované zemní práce.

Poučení:

Toto vyjádření je vydáno pouze jako konzultační podklad podle § 32 zákona č. 20/1987 Sb. o státní památkové péči ve znění pozdějších předpisů.

Ing. Blanka Adámková
vedoucí Odboru péče o památkový fond

Přílohy (počet svazků): 0